

MAAILMA TURISM 2008.AASTAL

Kui periood 2004-2007 oli maailma turismis tänu majanduskasvule väga tugev periood (keskmine kasv 7% aastas), siis 2008.aastal aeglustus kasv tunduvalt. 2008.a. tehti kogu maailma riikidesse kokku 924 miljonit mitmepäevast reisi (UNWTO esialgsetel hinnangulistel andmetel). Võrreldes 2007.aastaga kasvas reise arv 16 miljoni võrra ehk 2%.

Maailma Turismiorganisatsiooni (UNWTO) 2009.a. jaanuari lõpus avaldatud aruande (*UNWTO World Tourism Barometer*) järgi hakkasid alates suvest nõudlust välisreise järele vähendama mitmed ebasoodsad tegurid maailma majanduses (finantskriis, nafta ja teiste hindade tõus, suured valuutakursside kõikumised), mis vähendasid nii ettevõtete kui ka tarbijate kindlustunnet. Kui I poolaastal kasvas reise arv kogu maailmas 5%, siis II poolaastal vähenes turism 1% (võrreldes 2007.a. sama perioodiga). Kuigi majanduslangus mõjutab negatiivselt ka turismi, on esialgu mõju turismisektorile olnud tunduvalt väiksem kui näiteks kinnisvara- ja ehitussektorile või autotööstusele.

Suurimat negatiivset mõju on kriis seni avaldanud korporatiivkoosolekutele ja motivatsioonireisidele, mille arvelt firmad üritavad kulusid kokku hoida (jättes üritusi ära või asendades konverentsireise telekonverentsidega ja kasutades odavamaid majutusvõimalusi). Vähem mõjutab kriis rahvusvaheliste organisatsioonide konverentse.

Sihtkoht	Ööbimisega külastajate saabumised (milj.)					muutus 2008/07	sh. I pool- aastal	sh. II pool- aastal
	2004	2005	2006	2007	2008*			
Kogu maailma riikidesse	764	803	846	908	924	1,8%	5,4%	-1,3%
Euroopa riikidesse	424	439	461	488	488,5	0,1%	3,4%	-2,5%
- Lõuna-Euroopa riikidesse	150	157	165	178	179	0,6%	3,9%	-2,3%
- Lääne-Euroopa riikidesse	139	143	150	155	153	-1,2%	1,9%	-3,3%
- Kesk- ja Ida-Euroopa riikidesse	86	88	91	97	99	2,6%	5,2%	0,4%
- Põhja-Euroopa riikidesse	50	51	55	58	57	-2,1%	2,7%	-5,8%
Aasia ja Vaikse ookeani riikidesse	144	155	168	185	188	1,6%	6,3%	-2,8%
Põhja- ja Lõuna-Ameerika riikidesse	126	133	136	142,5	148	3,6%	6,8%	1,1%
Aafrika riikidesse	34	37	41	45	47	4,6%	5,4%	4,0%
Lähis-Ida riikidesse	36	38	41	47,5	53	11,3%	17,8%	5,2%

Reisimine Euroopa riikidesse 2008.aastal

UNWTO esialgsetel hinnangulistel andmetel olid 2008.a. tulemused Euroopas nõrgemad kui maailma ülejäänud regioonides. 2008.a. tehti Euroopa riikidesse kokku 489 miljonit mitmepäevast reisi, mis on vaid 0,1% rohkem kui 2007.a. Siin tuleks siiski silmas pidada, et nagu kogu maailmas, nii ka Euroopa turismis eelnes 2008.aastale neli aastat (2004-2007) tugevat kasvu.

Kui 2008.a. I poolaastal kasvas reise arv Euroopa riikidesse 3,4%, siis II poolaastal vähenes see 2,5% (võrreldes 2007.a. sama perioodiga). Väike langus algas suvekuudel ja süvenes järjest aasta lõpupoole. Kasvu aeglustumist II poolaastal kogesid kõik Euroopa regioonid. Aasta kokkuvõttes vähenes turistide arv siiski vaid Põhja-Euroopas (-2,1%) ja Lääne-Euroopas

(-1,2%); samas Lõuna-Euroopas (+0,6%) ning Kesk- ja Ida-Euroopas (+2,6%) aga turistide arv aasta kokkuvõttes veidi kasvas (tegemist on siiski esialgsete andmetega, mis on arvatud esimese 10-11 kuu andmete põhjal).

Üheks positiivseks teguriks Euroopa riikide turismile oli Venemaa turistide välisreiside kasvutrendi jätkumine, mille tulemusel kasvas Venemaa turistide arv peaaegu kõigis Euroopa riikides. Tulenevalt dollari ebasoodsast kursist euro suhtes vähenes USA turistide arv peaaegu kõigis Euroopa riikides (samas aga kasvas eurooplaste reisimine USAsse).

Prognoos aastaks 2009

2009.a. jaanuaris prognoosib UNWTO, et 2009.aastal väheneb turism kogu maailmas 0% ja 2% vahel. Prognoosi uuendatakse pidevalt vastavalt majanduse olukorra ja majandusprognooside muutumisele. Seega on võimalik, et järgnevatel kuudel muudetakse prognoosi nii negatiivsemas kui ka positiivsemas suunas. Kõige negatiivsemalt mõjutab langus Euroopat ning Põhja- ja Lõuna-Ameerikat, kuna majanduslangus on tabanud suurt osa nende regioonide sihtturgudest. **UNWTO prognoosi järgi väheneb reisimine Euroopa riikidesse 2009.a. 0-3% vahemikus.** Eriti pessimistlikult hindavad UNWTO küsitlusele vastanud eksperdid väljavaateid 2009.a. esimeseks pooleks, arvestades muuhulgas seda, et tulemusi tuleb võrrelda 2008.a. alguse suhteliselt heade tulemustega.

Lähtudes viimase kümnendi reisieelistustest ja reisikäitumisest, toob UNWTO välja mitmeid trende, mis tõenäoliselt iseloomustavad reisikäitumist ka käesoleva kriisi ajal:

- tarbijad vähendavad reise arvu asemel pigem reise kestust ja reisikulutusi;
- kaugsihtkohtade asemel eelistatakse pigem lähemaid sihtkohti (k.a. sisereise);
- sihtkoha valikul lähtutakse eelnevate aastatega võrreldes veelgi rohkem hinnast ja hinna-kvaliteedi suhtest, samuti saavad eelise sihtkohad, mille valuuta on odavnenud;
- kasvab reisijate arv, kes broneerivad viimasel hetkel – seda nii tulenevalt ebakindlusest majanduslanguse mõjude ees kui ka lootuses soodsatele viimase hetke pakkumistele;
- muude segmentidega võrreldes vähem mõjutab majanduslangus individuaalreisijaid, erihuvidega reisijaid ning sugulaste-tuttavate külastusi.

Kuna inimeste reisimissoov pole vähenenud, vaid seda piirab sissetulekute vähenemine või hirm majandustingimuste halvenemise ees, prognoosib UNWTO, et nõudlus hakkab kiiresti kasvama niipea, kui majanduse olukord paranema hakkab.

Ülemaailmset välisreiside uuringut korraldava uuringufirma **IPK Internationali** novembri lõpus avaldatud prognoosi kohaselt 2009.a. **välisreiside arv kogu maailmas väheneb (0-2% vahemikus)**. See prognoos lähtub viimase 25 aasta trendist, mis näitab, et välisreiside arvu muutus on tavaliselt olnud ühe protsendipunkti võrra suurem kui maailma riikide SKP reaalkasv – s.t. majanduskasvu aastatel on reisimise kasv olnud suurem kui majanduskasv, majanduslanguse aastatel aga on ka välisreiside vähenemine olnud suurem kui majanduslangus. Samas on praeguse kriisi ajal prognoosimine oluliselt keerulisem, kuna turisminõudlus on praegu suurem ja mõnevõrra erinev sellest, mis ta oli varasemate kriiside ajal: tulenevalt odavlendudest, globaliseerumisest, jõukuse kasvust arenevates riikides ja arenenud riikide elanike seas järjest tavapärasemaks muutunud eelistusest teha mitu puhkusereisi aastas.

EESTI TURISM 2008

Sissetulev turism

Sissetuleva turismi tulemused olid Eestis mõnevõrra paremad kui paljudes Euroopa riikides, kus kogu II poolaasta jooksul turistide arv majanduslangusest tulenevalt vähenes. Eestis ööbis 2008.aastal 1,97 miljonit välituristi, mis on +3,7% rohkem kui 2007.a. Neist 1,43 miljonit ööbis majutusettevõtetes ja 0,54 miljonit ööbis tasuta majutuses (tuttavate juures, oma suvilas või korteris, vmt.).

Eesti majutusettevõtetes ööbis 2008.a. 1,43 milj. välituristi (+53 000 ehk +3,8% võrreldes eelneva aastaga). Väliskülastajate ööbimised (veedetud ööd) majutusettevõtetes **kasvasid** turistide arvust tagasihoidlikumalt – **vaid 0,6%**, eelkõige tulenevalt ööbimiste jätkuvast vähenemisest spaa- ja ravireisidel.

62% ööbimistest tehti puhkusereisidel, 3% konverentsireisidel, 15% muudel tööreisidel ja 19% muudel reisidel (sh. ravireisidel). Kasvasid välituristide ööbimised puhkusereisidel (+6%) ja konverentsireisidel (+18%), vähenesid aga muudel tööreisidel (-2%) ning eriti muudel eesmärkidel tehtud reisidel (-14%) (tulenevalt eelkõige ravireisijate arvu jätkuvast vähenemisest sanatooriumides).

Turismi kasv tulenes mitmetest teguritest. I kvartali tulemusi mõjutas positiivselt see, et tänu soojale talvele oli kiirlaevade hooaeg umbes 1,5 kuud pikem kui eelneval talvel, lisaks oli 2008.a. esimest talve käigus ka Tallinki aastaringelt sõitev kiirlaev; mais-juunis andsid täiendava impulsi **Soome** turistide saabumistele Tallinki ja Viking Line'i uued suured kiirlaevad. Eesti liitumine Schengeniga suurendas turistide arvu **Venemaalt** – nende arv suurenes märkimisväärselt mitte ainult 2007.aastaga võrreldes, vaid ka languse-eelse 2006.aastaga võrreldes. **Saksamaa** turistide arvu kasvule aitas kaasa lennuühenduste lisandumine aasta alguses (aasta lõpus aga lennuühenduste arv taas vähenes ja seetõttu hakkas ka Saksamaa turistide arv aasta viimastel kuudel vähenema). Turistide arvu suurendamisele (eriti madalhooajal) aitasid kaasa ka hotellide aktiivsemad turundustegevused ja pakkumised tulenevalt tihenenu konkurentsist hotelliturul (kõige rohkem suurenes pakkumine Tallinnas, kus 2008.a. alguseks oli 2007.a. algusega võrreldes hotellikohtade arv kasvanud 21%).

2008.a. väliturismi kasv tulenes eelkõige Soome, Venemaa, Saksamaa, Läti ja Leedu turistide arvu kasvust. Vähenes aga Rootsi, Norra ja Suurbritannia turistide arv. **Soome** turistide arv, mis kolmel eelneval aastal vähenes, kasvas 2008.a. 3%. Soome turistide arvu kasvu soodustas varasemast pikem kiirlaevade hooaeg tänu soojale talvele, ning uute kiirete laevade liiniletulek. Neljandat aastat järjest jätkus aga soomlaste ööbimiste arvu vähenemine ravireisidel, millest tulenevalt vähenes nende poolt majutusettevõtetes veedetud ööde arv kokku 0,7% võrra. Sellele viitab osaliselt ka Soome Statistikaameti soomlaste välisreiside uuring, mis näitab, et 2008.a. kasvas soomlaste tööreiside ning 1-3 ööbimisega puhkusereiside arv Eestisse, kuid vähenes pikemate (4 või rohkema ööbimisega) puhkusereiside arv. Põhiliselt kasvas Soome turistide ja nende ööbimiste arv 2008.a. Tallinnas (peale langust nii 2006. kui ka 2007.aastal). Jätkus aga langus Pärnus, kus Soome turistide ööbimised on vähenenud igal aastal juba 2005.aastast alates.

Venemaa turistide arv, mis 2007.a. aprillist detsembrini tunduvalt vähenes, hakkas taastuma alates 2007/2008 aastavahetusest, peale Eesti liitumist Schengeniga. Kaasa aitas ka Venemaa elanike välisreiside tugeva kasvutrendi jätkumine (nende välisreisid kasvasid 10%). Eestis majutatud Venemaa turistide arv kasvas juba I kvartalis, mis on väga hea tulemus, arvestades 2007.a. I kvartali kõrget baastaset. Märkimisväärselt suurem oli kasv aga alates II kvartalist, kusjuures nende arv kasvas tunduvalt mitte ainult võrreldes 2007.aastaga, vaid ka languseeelse 2006.aastaga. Erandiks oli vaid detsember, kui Venemaa turistide arv kasvas 2007.aastaga võrreldes märkimisväärselt 31% võrra, kuid jäi siiski 7% alla 2006.a. detsembri tasemele. Valdavalt tulenes 2008.a. kasv Venemaa turistide lisandumisest suurima osatähtsusega piirkonnas Tallinnas. Venemaa turiste ja nende ööbimisi lisandus märkimisväärselt ka Ida-Virumaal; väikese osatähtsusega regioonidest ka Pärnus, Valgamaal ja Tartus.

2008.a. kasv jätkuvalt juba kolmel eelneval aastal märkimisväärselt kasvu näidanud **Leedu** turistide ja nende ööbimiste arv. Leedu turistide ööbimiste märkimisväärne kasv viimasel kolmel aastal on valdavalt seotud Tallinna populaarsuse kasvuga. Aasta-aastalt on lisandunud nende ööbimisi ka Saare maakonnas, mille osatähtsus võrreldes Tallinnaga on aga suhteliselt väike.

2008.a. I poolaastal jätkus ka **Läti** turistide ja nende ööbimiste kasv Eestis, kuid alates juulist hakkas nende arv mõnevõrra vähenema. Põhjuseks oli ilmselt Läti halvenenud majandusolukord. 2008.a. jäi Läti turistide arv Tallinnas 2007.a. tasemele (kasv vaid 0,6%), kuid tulenevalt lühemast viibimise kestusest vähenes nende ööbimiste arv Tallinnas -10%. Samas jätkus Läti turistide ööbimiste kasv Pärnus ja Saare maakonnas; ööbimisi lisandus ka Tartus (kus nende arv 2007.a. veidi vähenes).

Saksamaa turistide arv, mis kahel eelneval aastal vähenes, hakkas 2008.a. uuesti kasvama (+6%). Kasvule aitas ilmselt kaasa tihenunud lennuühendus: Tallinna-Hamburgi lennuliini oli käigus ka 2007/08 talvehooajal (erinevalt 2006/06 talvehooajast), ning 2008.a. kevadest lisandus lennuühendus Müncheniga. Valdavalt kasvas Saksamaa turistide ja nende ööbimiste arv Tallinnas, kus see kahel eelneval aastal ka kõige rohkem vähenes. Kuna alates 2008.a. novembrist lennuühendus Saksamaaga tunduvalt hõrenes, vähenes nende arv aasta kahel viimasel kuul 17% (2007.a. samade kuudega võrreldes). Aasta kogutulemust mõjutas see siiski väga vähe, kuna valdav osa sakslasi reisib Eestisse suvehooajal.

Väiksema osatähtsusega turgudest võiks ära märkida turistide arvu väikest kasvu Lõuna-Euroopast: **Prantsusmaalt, Hispaaniast ja Itaaliast.**

Suurema osatähtsusega välisurgudest vähenes Rootsi, Norra ja Suurbritannia turistide arv. Rootsist ja Suurbritanniast vähenes turistide arv juba paaril eelmisel aastal, mis viitab Eesti konkurentsipositsiooni üldisele nõrkusele mõlemas riigis (eelkõige Eesti kui reisisihtide tuntuuse ja atraktiivsuse, aga ka hinnataseme ja transpordiühenduste osas). Lisaks ilmnis **Suurbritannia** puhul juba alates 2007. aastast huvi vähenemine lisapuhkusereiside (lühireiside) vastu – Eesti, nagu mitmed teisedki Ida-Euroopa riigid, on seal eelkõige sellise lühikesee nädalalõpureisi sihtkoht. Ka **Rootsi** turistide arvu on mõjutanud mitmed tegurid. Rootslaste huvi langust Eesti vastu võib osaliselt seletada hindade tõusuga Eestis, kuna suur osa Eestisse reisivatest rootslastest on traditsiooniliselt olnud need, keda on siia reisima motiveerinud Rootsi võrreldes madalamad hinnad. Teise tegurina võib nimetada Läti konkurentsipositsiooni mõningast tugevnemist tänu Rootsi ja Läti vaheliste laeva- ja odavlennuühenduste

lisandumisele eelmistel aastatel. Kuigi Eestis ööbib endiselt tunduvalt rohkem Rootsi turiste kui Lätis, on vahe viimastel aastatel järjest vähenenud, kuna Eestis on Rootsi turistide arv juba kolmandat aastat järjest vähenenud, Lätis aga kasvanud. Rootslaste puhul peaks siiski veel ära märkima, et Eesti ametlik statistika võimaldab jälgida vaid majutusettevõtetes ööbinud Rootsi turistide arvu, kuid statistika puudub ühepäevakülastajate kohta. Tallinn-Stockholmi laevaliini reisijate statistika viitab sellele, et rootslased võisid ööbimisega reise osaliselt asendada ühepäevareisidega (ehk kruisidega, mille jooksul ööbiti laevas). Rootsi turistide ja nende ööbimiste arv vähenes nii spaades kui ka muudes majutusettevõtetes. Nii 2007. kui ka 2008.aastal vähenes nende arv valdavalt Tallinnas, Pärnus ja Harjumaal.

Norrast pärit turistide arv kasvas eelnevatel aastatel kiiresti ja alles 2007.a. IV kvartal näitas esimesi languse märke. Langus jätkus tuntuvalt kogu 2008.a. jooksul (majutatute arv vähenes 16%, ööbimiste arv 15%). Nõudlus on vähenenud kahte tüüpi reiside arvelt: Tallinna lühipuhkused ja spaareisid. Kui eelnevate aastate kiire kasv tulenes lendude lisandumisest Tallinna ja Oslo vahel, siis 2007.-2008. aastal pole lende enam lisandunud. Teiseks on aasta-aastalt paranenud Läti konkurentsipositsioon Norra turistide silmis tulenevalt lennuühenduste lisandumisest Läti ja Norra vahel (näiteks Tallinna on otselennud vaid Oslost, kuid Riiga viiest Norra linnast). Kui veel 2005.a. oli Norra turiste ja nende ööbimisi Eestis kaks korda rohkem kui Lätis, siis 2006. ja 2007.a. jõudis Norra turistide arv mõlemas riigis enam-vähem samasse suurusjärku, kuna Lätis kasvas nende arv kiiremini kui Eestis. 2008.a. pidurdus Norra turistide arvu kasv ka Lätis, kuid tulenevalt nende arvu 16%-lisest vähenemisest Eestis oli Lätis juba tunduvalt rohkem Norra turiste kui Eestis. EASi poolt 2007.a. tellitud Norra reisifirmade küsitlus näitas muuhulgas, et paljude Norra elanike silmis paistavad kõik kolm Balti riiki enam-vähem ühesugused sihtkohad ja seetõttu tehakse reisiotsus ühe Balti riigi kasuks tihti kas soodsama pakkumise või mugavama lennuühenduse järgi. Lisaks suurima osatähtsusega piirkonnale Tallinnale, kus toimus absoluutarvudes suurim langus, vähenes Norra turistide ja nende ööbimiste arv ka Ida-Virumaal ja Pärnus. Samas kasvas Norra turistide ööbimiste arv Tartus.

Siseturism

Kui 2007.aastal sissetulev turism vähenes, siseturism aga kasvas, siis 2008.a. näitas vastupidist trendi. Peale märkimisväärset kasvu eelmistel aastatel kasvas siseturism 2008.a. esimesel viiel kuul tagasihoidlikult, alates juunist aga hakkas vähenema. Kasvu aeglustumine aasta alguses oli ootuspärane, kuna võis eeldada, et paari eelmise aasta kiire kasv ei saa pikemat aega järjest jätkuda. II kvartalist alates hakkasid mõju avaldama teated halvenenud majandusolukorrast.

2008.a. ööbis Eesti majutusettevõtetes 944 325 siseturisti ehk 1,9% vähem kui 2007.a. Siseturistide poolt majutusettevõtetes veedetud ööde arv aga vähenes 5% võrra, kuna nii puhkuse- kui ka tööreisid olid veidi lühemad kui 2007.a. Ööbimiste arv vähenes nii spaades ja sanatooriumides kui ka muudes majutusettevõtetes.

Valdavalt vähenesid siseturistide ööbimised tööga seotud reisidel. Ööbimised puhkusereisidel vähenesid juunist septembrini, milleks võis lisaks majanduse olukorrale põhjust anda ka puhkamiseks väheatraktiivne ilm, samuti mitmete reisikorraldajate kevadised väga soodsad pakkumised välisreisidele. Aasta kokkuvõttes kasvasid ööbimised puhkusereisidel siiski 0,8%.

Vaid vähestes piirkondades siseturistide ööbimiste arv kasvas. Kasvuga tõusevad regioonidest esile eelkõige Tartu linn ja maakond. Tulenevalt uute voodikohtade lisandumisest oli märkimisväärne kasv ka Raplamaal. Seevastu Valgamaa oli ainuke maakond, kus siseturistide ööbimised vähenesid teist aastat järjest (tõsi küll, peale märkimisväärset kasvu 2006.aastal). Kui 2007.a. vähenesid Valgemaal ainult siseturistide tööreisid (sh. konverentsireisid), siis 2008.a. vähenesid nii töö- kui ka puhkusereisid.

Eesti turismitulud

Kui 2007.a. Eesti tulu väliturismist vähenes, siis 2008.a. turismitulud taas kasvasid, ületades mõnevõrra ka 2006.a. taseme. **2008.a. oli Eesti tulu väliturismist (turismiteenuste eksport) 17,6 miljardit krooni. See oli 9,3% ehk 1,5 mlrd.kr. rohkem kui 2007.a.** Väliskülastajate kulutused Eestis olid 12,85 mlrd.kr., mis on 9% ehk 1,06 mlrd.kr. rohkem kui 2007.a. Väliskülastajate maksed Eesti transpordifirmadele olid ligi 4,8 mlrd.kr. Väliskülastajate maksed Eesti laevafirmadele kasvasid nii 2007. kui ka 2008.a. 21%. Samas maksed Eesti lennufirmadele vähenesid nii 2007.a. (-19%) kui ka 2008.a. (-8%). Turismiteenuste osatähtsus Eesti kaupade ja teenuste ekspordis oli 2008.a. 9,4% (2007.a. oli see 9,1%). Kui perioodil 2002-2007 turismiteenuste osatähtsus Eesti kaupade ja teenuste ekspordis aasta-aastalt vähenes, siis 2008.aastal näitas väikest kasvu.

Statistikaameti andmebaasi järgi pakkusid Eesti majutusettevõtted 2008.a. augustis külastajatele 44 584 voodikohta ehk 9,3% rohkem kui aasta varem. Kuna sise- ja välituristide ööbimiste arv kokku vähenes 2007.aastaga võrreldes 1,5%, vähenes tubade täitumus 2008.a. peaaegu kõigil kuudel. Eesti majutusettevõtete sissetulek majutusteenuste müügist oli 2008.a. 2,256 mlrd.kr., mis on vaid 0,4% ehk 9,7 milj.kr. võrra suurem kui 2007.a. (võrdlus on jooksevhindades).

Turismiteenused Eesti maksebilansis (milj.kr.). Allikas: Eesti Pank.

	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>muutus</u> <u>2007/06</u>		<u>muutus</u> <u>2008/07</u>	
Reisiteenuste eksport (väliskülastajate kulutused Eestis)	9149	9269	11 220	12 256	12 695	11792	12 854	-903	-7%	1063	9%
Reisijateveo eksport (väliskülastajate maksed Eesti transpordifirmadele)	2980	2921	2828	3256	4181	4327	4761	146	3%	434	10%
sh. meretransport	2151	2100	1577	1772	2283	2769	3351	486	21%	582	21%
sh. lennutransport	753	746	1167	1388	1783	1447	1337	-336	-19%	-110	-8%
Turismiteenuste eksport kokku	12 128	12 190	14 048	15 512	16 876	16 118	17 615	-758	-4%	1497	9%
Teenuste eksport kokku	28 164	30 674	35 666	40 201	43 392	50 055	54 397	6663	15%	4342	9%
Kaupade ja teenuste eksport kokku	86 113	94 118	110 866	138 172	163 558	176 420	188 103	12 862	8%	11 683	7%
Turismiteenuste ekspordi % teenuste ekspordist	43,1%	39,7%	39,4%	38,6%	38,9%	32,2%	32,4%				
Turismiteenuste ekspordi % kaupade ja teenuste ekspordist	14,1%	13,0%	12,7%	11,2%	10,3%	9,1%	9,4%				

Eesti majutusettevõtete statistika 2004-2008. Allikas: Statistikaamet.

	Majutatud turistid					Muutus võrreldes eelneva aastaga							
	2004	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Kokku	1 922 126	2 072 586	2 259 087	2 343 044	2 377 671	150 460	186 501	83 957	34 627	8%	9%	4%	1,5%
siseturistid	547 712	619 168	831 504	962 721	944 325	71 456	212 336	131 217	-18 396	13%	34%	16%	-1,9%
välituristid	1 374 414	1 453 418	1 427 583	1 380 323	1 433 346	79 004	-25 835	-47 260	53 023	6%	-2%	-3%	3,8%
Soome	843 871	799 139	749 132	707 124	728 181	-44 732	-50 007	-42 008	21 057	-5%	-6%	-6%	3%
Saksamaa	85 643	109 346	90 073	87 109	91 915	23 703	-19 273	-2 964	4 806	28%	-18%	-3%	6%
Rootsi	89 042	108 234	105 939	90 221	86 308	19 192	-2 295	-15 718	-3 913	22%	-2%	-15%	-4%
Venemaa	42 348	53 427	67 201	56 407	82 280	11 079	13 774	-10 794	25 873	26%	26%	-16%	46%
Läti	40 956	51 558	65 559	74 667	79 527	10 602	14 001	9 108	4 860	26%	27%	14%	7%
Norra	35 798	41 273	48 863	55 999	47 240	5 475	7 590	7 136	-8 759	15%	18%	15%	-16%
Suurbrit.	38 903	62 926	61 393	56 113	46 575	24 023	-1 533	-5 280	-9 538	62%	-2%	-9%	-17%
Leedu	20 555	24 703	29 889	35 561	41 396	4 148	5 186	5 672	5 835	20%	21%	19%	16%
Itaalia	25 642	26 712	26 753	24 901	26 280	1 070	41	-1 852	1 379	4%	0%	-7%	6%
Poola	11 301	14 194	14 240	18 555	20 859	2 893	46	4 315	2 304	26%	0%	30%	12%
USA	19 411	19 506	19 856	22 169	19 185	95	350	2 313	-2 984	0%	2%	12%	-13%
Prantsusmaa	15 086	16 921	16 510	17 813	18 522	1 835	-411	1 303	709	12%	-2%	8%	4%
Hispaania	12 177	15 533	15 148	17 454	17 844	3 356	-385	2 306	390	28%	-2%	15%	2%
Taani	13 915	15 407	16 206	14 053	14 281	1 492	799	-2 153	228	11%	5%	-13%	2%
Holland	10 490	12 714	13 688	12 229	12 533	2 224	974	-1 459	304	21%	8%	-11%	2%
Jaapan	7 362	8 066	8 093	6 799	6 862	704	27	-1 294	63	10%	0%	-16%	1%

	Turistide ööbimised (veedetud ööd)					Muutus võrreldes eelneva aastaga							
	2004	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Kokku	3 757 715	4 111 577	4 543 330	4 674 501	4 602 212	353 862	431 753	131 171	-72 289	9%	11%	3%	-1,5%
siseturistid	1 010 909	1 129 118	1 522 963	1 759 045	1 669 550	118 209	393 845	236 082	-89 495	12%	35%	16%	-5,1%
välituristid	2 746 806	2 982 459	3 020 367	2 915 456	2 932 662	235 653	37 908	-104 911	17 206	9%	1%	-3%	0,6%
Soome	1 664 799	1 581 685	1 501 481	1 425 926	1 415 884	-83 114	-80 204	-75 555	-10 042	-5%	-5%	-5%	-0,7%
Saksamaa	163 842	215 892	185 550	177 355	187 665	52 050	-30 342	-8 195	10 310	32%	-14%	-4%	6%
Rootsi	184 871	235 202	236 998	195 748	185 592	50 331	1 796	-41 250	-10 156	27%	1%	-17%	-5%
Venemaa	101 546	138 508	176 862	149 663	198 319	36 962	38 354	-27 199	48 656	36%	28%	-15%	33%
Läti	59 532	74 880	101 300	119 429	123 299	15 348	26 420	18 129	3 870	26%	35%	18%	3%
Norra	81 288	105 432	134 741	148 254	125 683	24 144	29 309	13 513	-22 571	30%	28%	10%	-15%
Suurbrit.	94 843	159 141	155 667	140 230	112 423	64 298	-3 474	-15 437	-27 807	68%	-2%	-10%	-20%
Leedu	32 068	40 925	52 202	61 207	69 555	8 857	11 277	9 005	8 348	28%	28%	17%	14%
Itaalia	52 507	59 553	61 348	60 393	60 692	7 046	1 795	-955	299	13%	3%	-2%	0,5%
Poola	22 681	26 459	31 802	38 274	48 254	3 778	5 343	6 472	9 980	17%	20%	20%	26%
USA	44 492	44 349	49 460	53 599	46 014	-143	5 111	4 139	-7 585	0%	12%	8%	-14%
Prantsusmaa	28 962	33 990	35 817	37 791	38 416	5 028	1 827	1 974	625	17%	5%	6%	2%
Hispaania	21 878	28 634	29 362	35 442	38 510	6 756	728	6 080	3 068	31%	3%	21%	9%
Taani	28 510	32 445	34 358	30 946	31 684	3 935	1 913	-3 412	738	14%	6%	-10%	2%
Holland	21 698	26 095	29 145	26 873	27 662	4 397	3 050	-2 272	789	20%	12%	-8%	3%
Jaapan	14 174	15 350	15 516	12 246	12 143	1 176	166	-3 270	-103	8%	1%	-21%	-0,8%

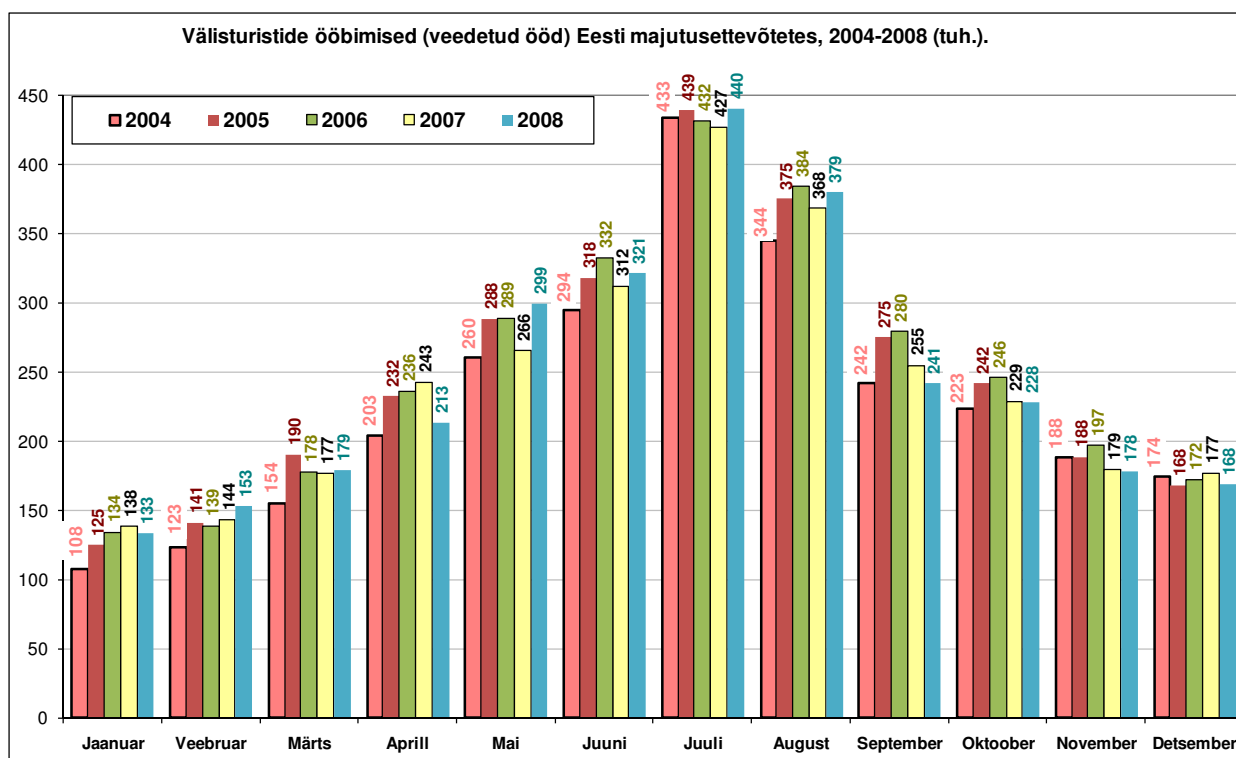
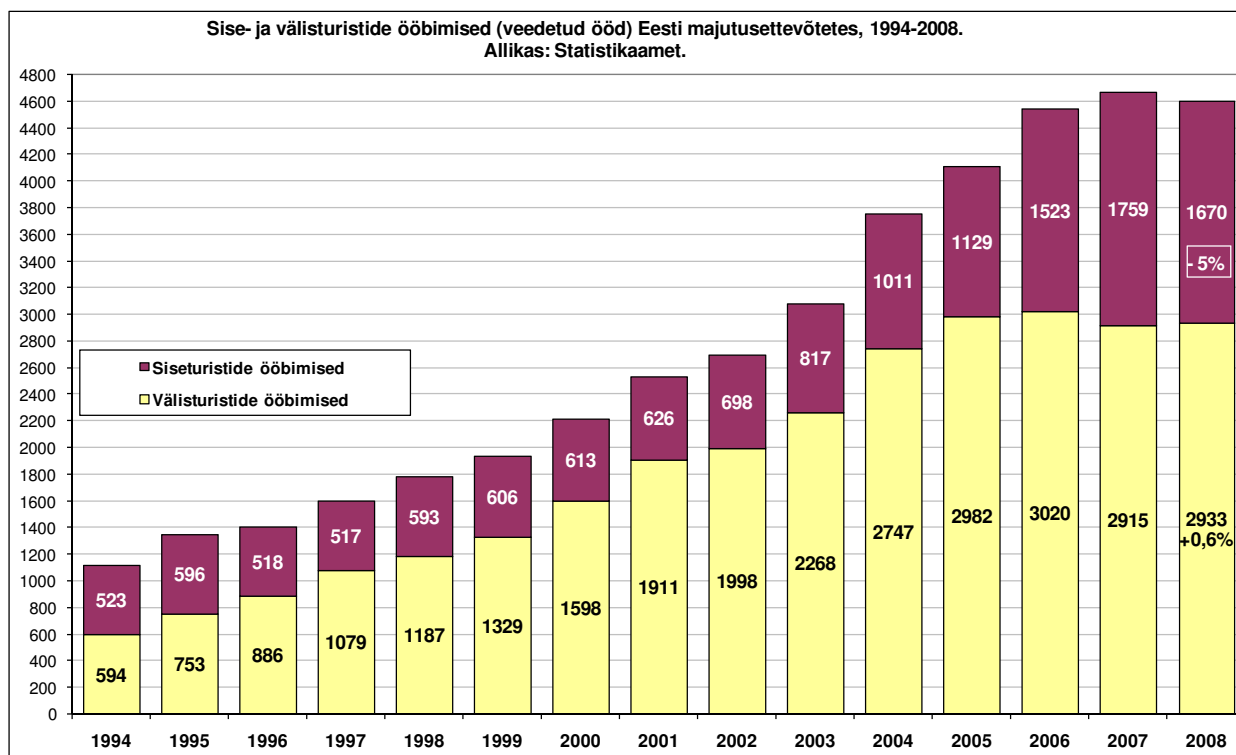

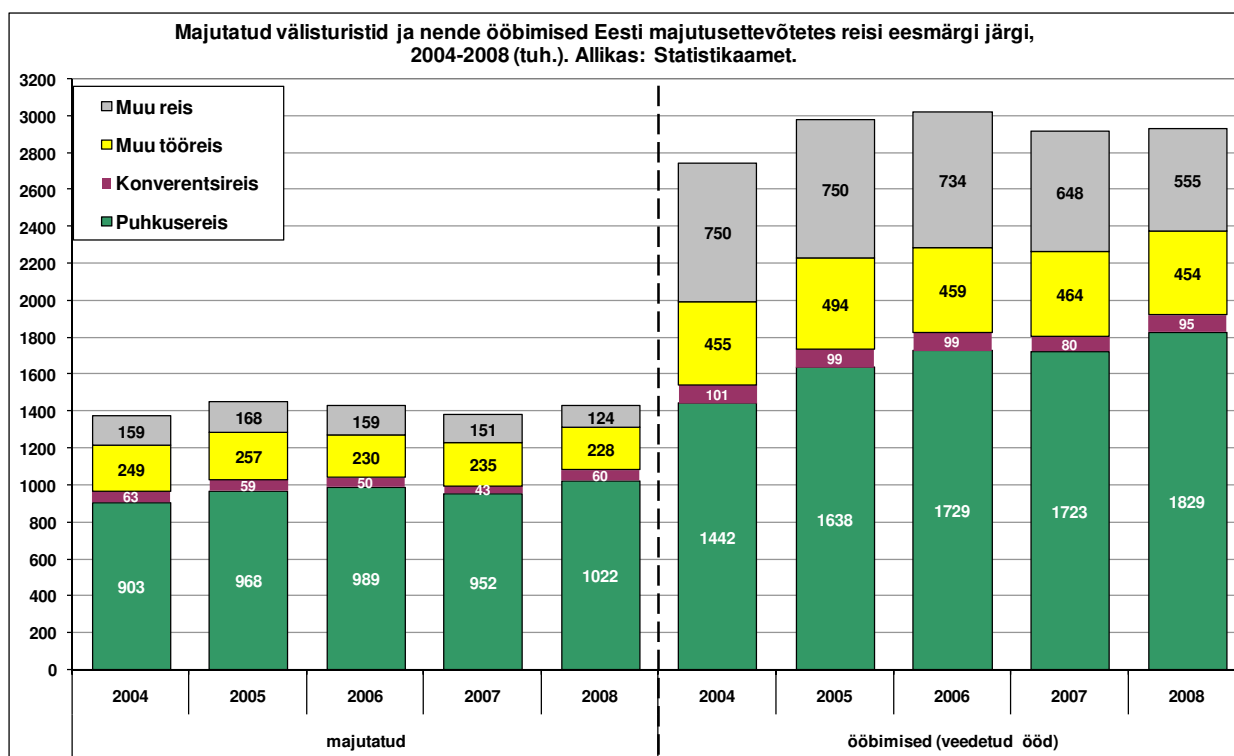
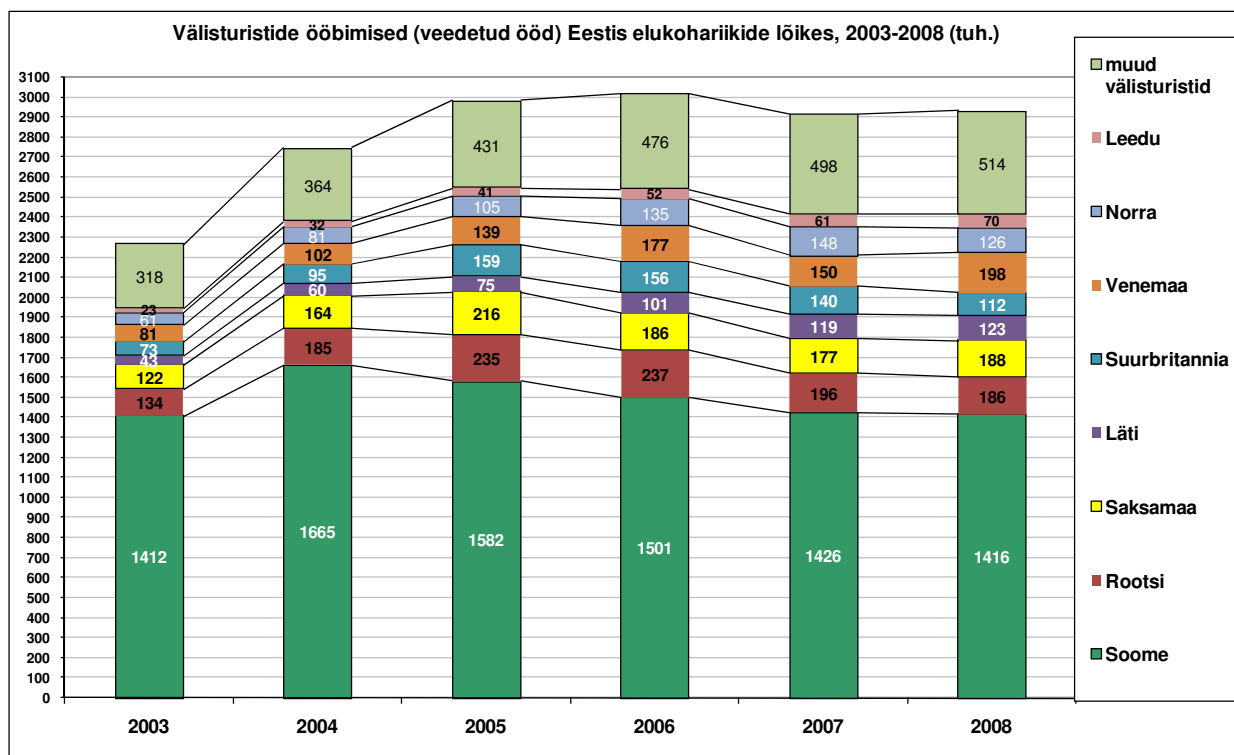
Välis- ja siseturistide ööbimised Eesti majutusettevõtetes piirkonniti. Allikas: Statistikaamet.

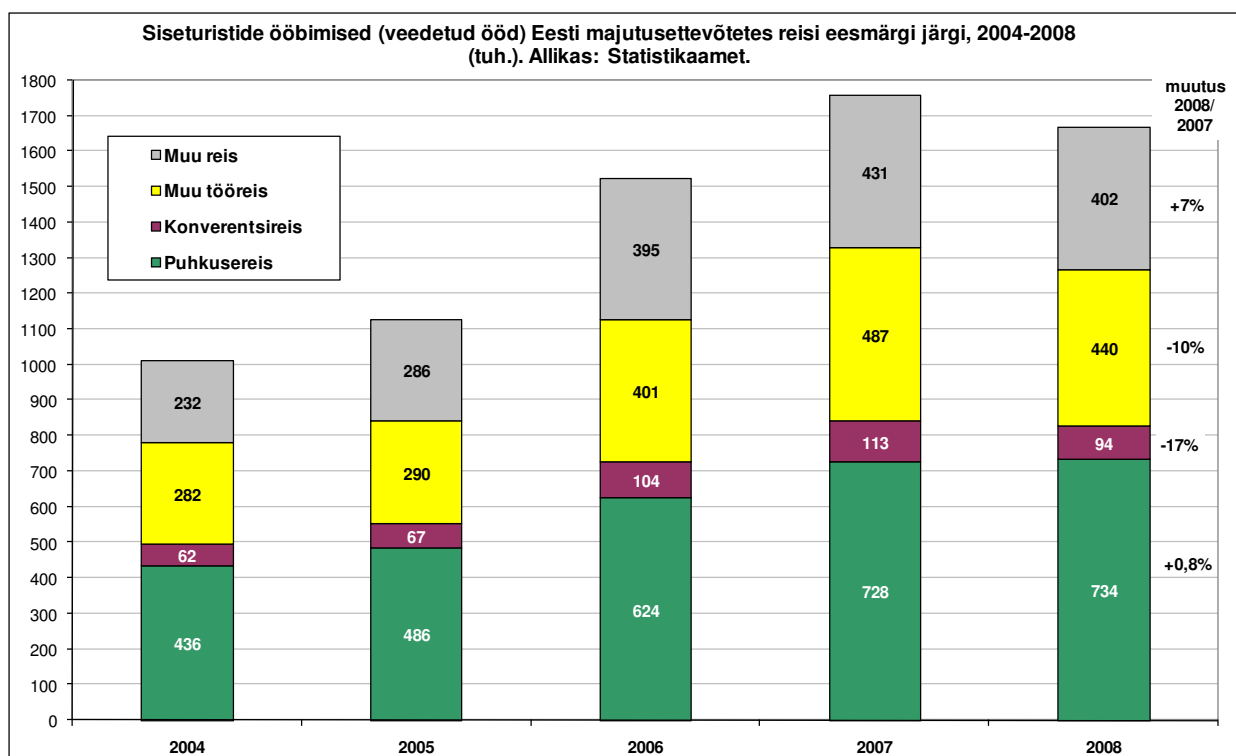
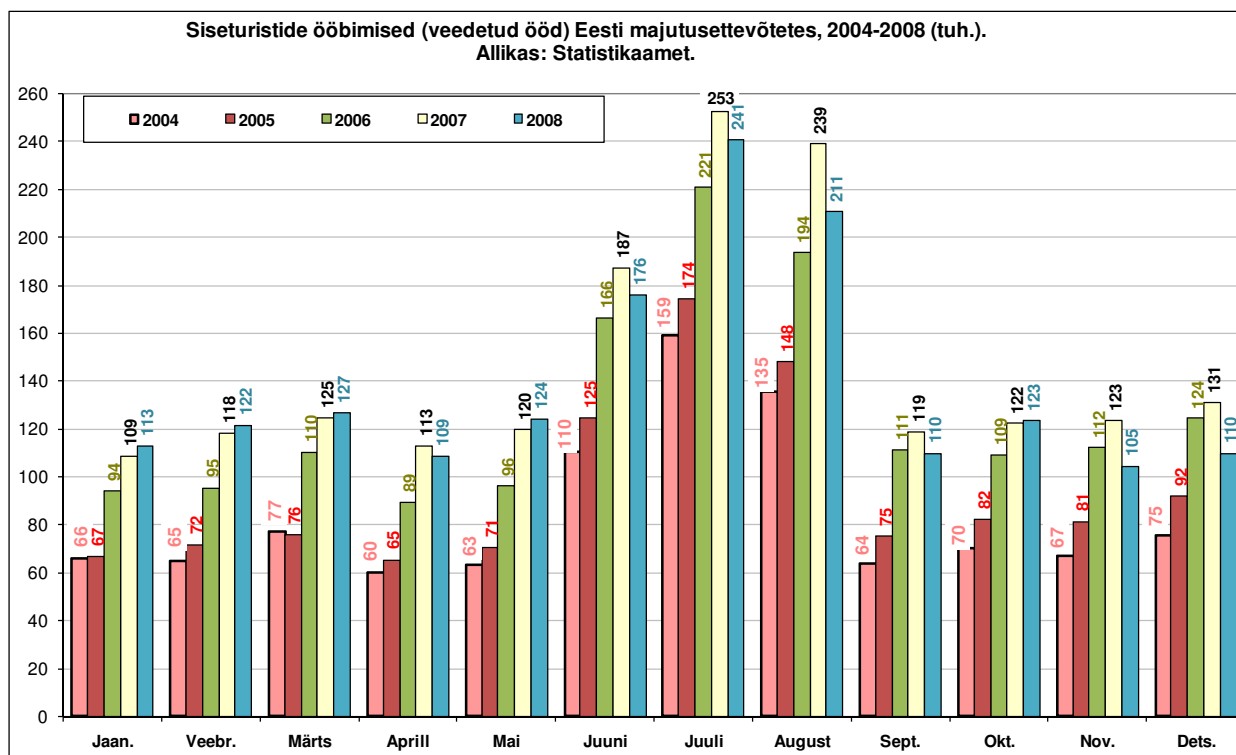
	Välituristide ööbimised (veedetud ööd)			muutus			
	2006	2007	2008	2007/06	2008/07	2007/06	2008/07
Kogu Eesti	3 020 367	2 915 456	2 932 662	-104 911	17 206	-3,5%	0,6%
Tallinn	1 823 878	1 777 574	1 811 987	-46 304	34 413	-2,5%	2%
Pärnu linn	511 997	482 927	429 232	-29 070	-53 695	-6%	-11%
Saare mk	159 437	179 823	182 417	20 386	2 594	13%	1,4%
Tartu linn	113 027	97 220	125 668	-15 807	28 448	-14%	29%
Lääne mk	92 900	89 720	92 348	-3 180	2 628	-3%	3%
Harju mk	100 473	89 024	74 513	-11 449	-14 511	-11%	-16%
Ida-Viru mk	72 100	63 301	74 035	-8 799	10 734	-12%	17%
Valga mk	43 990	42 217	43 958	-1 773	1 741	-4%	4%
Lääne-Viru mk	24 691	21 450	24 966	-3 241	3 516	-13%	16%
Tartu mk	8 383	8 392	15 623	9	7 231	0%	86%
Võru mk	14 585	12 157	12 458	-2 428	301	-17%	2%
Viljandi mk	13 841	13 157	11 982	-684	-1 175	-5%	-9%
Pärnu mk	10 262	9 819	9 375	-443	-444	-4%	-5%
Hiiu mk	10 307	10 052	9 372	-255	-680	-2%	-7%
Põlva mk	7 677	5 471	4 391	-2 206	-1 080	-29%	-20%
Järva mk	6 331	6 230	4 270	-101	-1 960	-2%	-31%
Rapla mk	3 603	3 977	3 192	374	-785	10%	-20%
Jõgeva mk	2 885	2 945	2 875	60	-70	2%	-2%

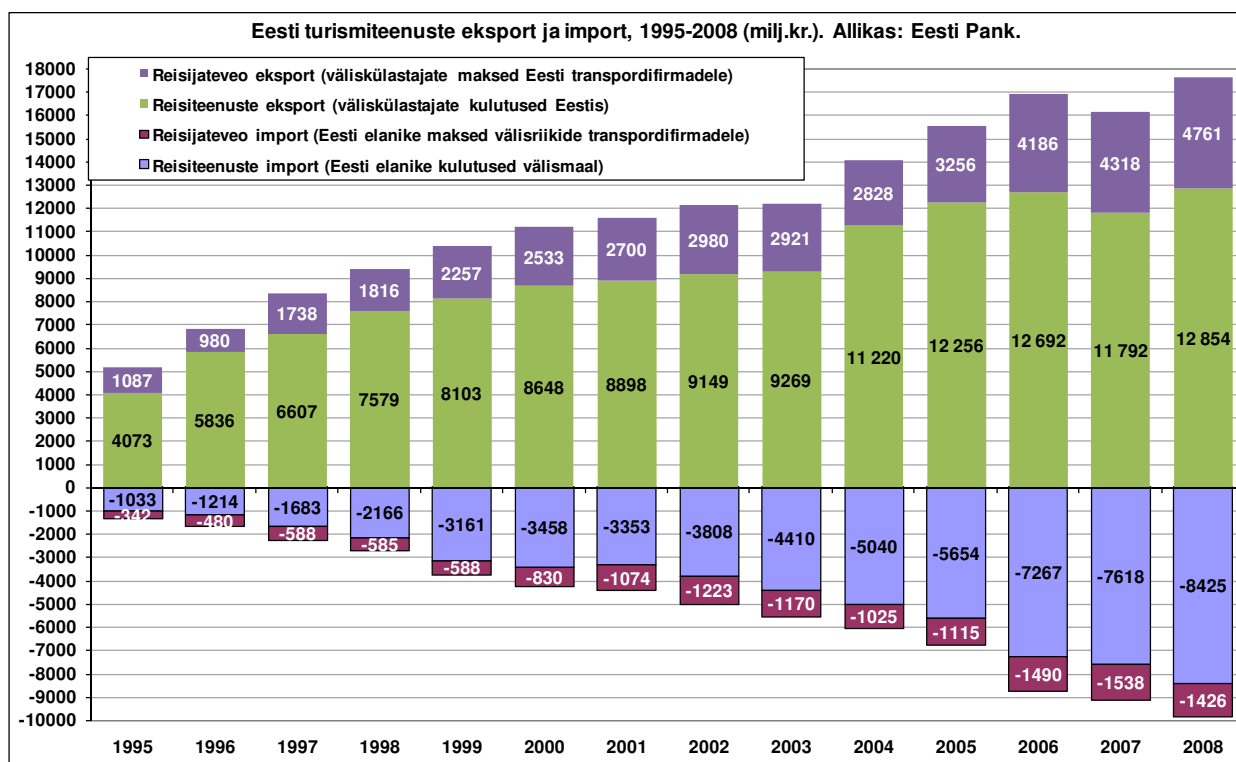
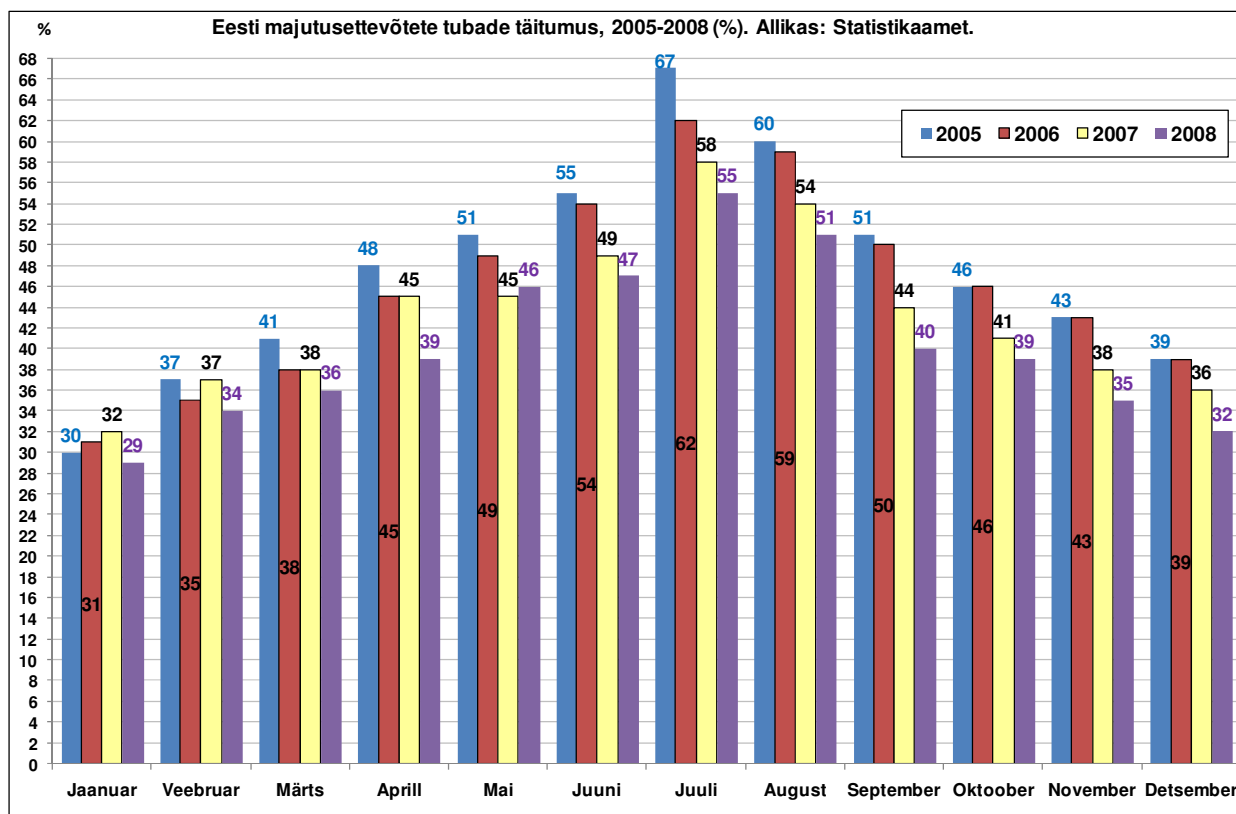
	Siseturistide ööbimised (veedetud ööd)			muutus			
	2006	2007	2008	2007/06	2008/07	2007/06	2008/07
Kogu Eesti	1 522 963	1 759 045	1 669 550	236 082	-89 495	16%	-5%
Tallinn	289 230	324 648	284 709	35 418	-39 939	12%	-12%
Ida-Viru mk	157 947	191 747	184 026	33 800	-7 721	21%	-4%
Pärnu linn	159 474	193 513	176 748	34 039	-16 765	21%	-9%
Saare mk	121 882	141 670	138 621	19 788	-3 049	16%	-2%
Valga mk	154 541	146 927	131 404	-7 614	-15 523	-5%	-11%
Tartu linn	97 373	107 836	125 693	10 463	17 857	11%	17%
Harju mk	77 607	116 142	103 067	38 535	-13 075	50%	-11%
Lääne-Viru mk	82 239	89 508	92 419	7 269	2 911	9%	3%
Põlva mk	89 159	89 818	89 252	659	-566	1%	-1%
Võru mk	72 540	84 288	75 346	11 748	-8 942	16%	-11%
Lääne mk	54 302	79 777	63 232	25 475	-16 545	47%	-21%
Pärnu mk	49 987	45 396	48 006	-4 591	2 610	-9%	6%
Viljandi mk	34 845	47 406	45 750	12 561	-1 656	36%	-3%
Tartu mk	22 628	24 246	30 841	1 618	6 595	7%	27%
Hiiu mk	20 752	27 981	26 453	7 229	-1 528	35%	-5%
Jõgeva mk	16 115	28 149	22 666	12 034	-5 483	75%	-19%
Rapla mk	10 849	7 848	18 172	-3 001	10 324	-28%	132%
Järva mk	11 493	12 145	13 145	652	1 000	6%	8%

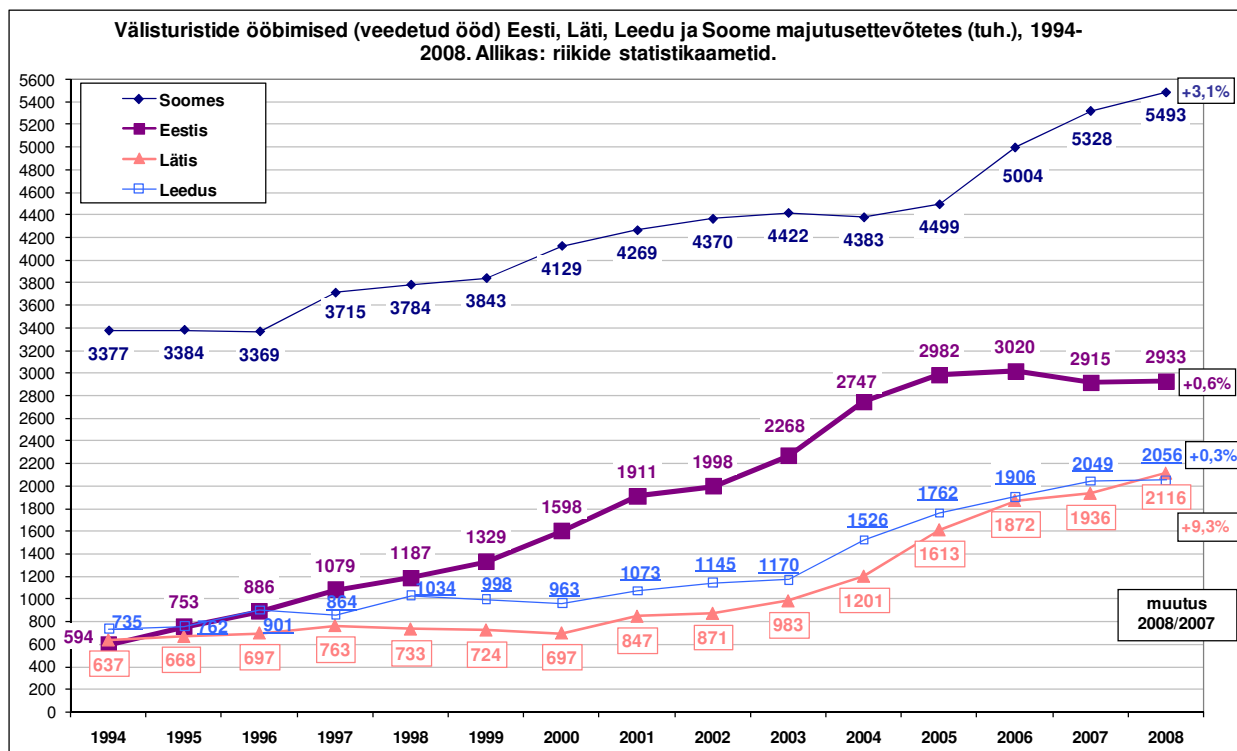

Koostanud: Piret Kallas, turismiuringute koordinaator
 Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse Turismiarenduskeskus

